

Notat om tilråding av vedtak om endring av kontrollområdeforskrift

Til: Avdelingsdirektør Inge Erlend Næsset

Dato: 17. mars 2022

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2021/100538

FASTSETTELSE AV ENDRINGSFORSKRIFT

- om kontrollområde for ILA i Lurøy kommune Nordland

Innholdet i forskriftsforslaget

Forskrifter om kontrollområde for ILA opprettes for å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen hos fisk i forskriftens virkeområde.

Vi foreslår nå en endring av forskriften som gjelder i dag for bekjempelse av [ILA i Lurøy kommune, Nordland](#)

I forskriftens § 2 om virkeområde, endres kontrollområdets overvåkingssone. Ny overvåkingssone foreslås å tilsvare utstrekningen av bekjempelsesonen rundt lokalitet 38517 Måvær som ble opphevet 5. oktober 2021. Lokalitetene som var omfattet av overvåkingssonen før bekjempelsesonen ble opphevet, tas ut av forskriften. Den foreslåtte overvåkingssonen vil gjelde i to år fra bekjempelsesonen ble opphevet, altså til 5. oktober 2023.

Bakgrunn:

Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Lurøy, Rødøy, Træna og Nesna kommuner, Nordland¹ ble fastsatt av Mattilsynet 14. mai 2021. Kontrollområdet ble opprettet etter at det ble stadfestet ILA-diagnose ved lokalitet 38517 Måvær i Lurøy kommune 30. april 2021.

Lokalitet Måvær ble tømt for fisk 17. juni 2021. Lokaliteten fikk godkjent opprydning, vask og desinfeksjon 5. juli 2021, og pålagt tre måneders brakklegging ble påbegynt samme dag. Kravet til tre måneders brakklegging var oppfylt 5. oktober 2021.

ILA-lokaliteten 38517 Måvær hadde 5. oktober 2021 lagt brakk i minimum tre måneder. På bakgrunn av dette ble bekjempelsesonen rundt lokaliteten Måvær opphevet 5. oktober 2021, og tatt inn i overvåkingssonen.

Mattilsynet endret med virkning fra 10. mai 2021 praksis ved opphevelse av bekjempelsesone for ILA. Hovedregelen etter ny praksis er at området som var omfattet av bekjempelsesonen skal utgjøre ny overvåkingssone etter at bekjempelsesonen oppheves. Endring etter ny praksis må sendes på høring før den fastsettes. Det er på grunn av dette at Mattilsynet 20. september 2021 sendte ut forslag til ny utstrekning av kontrollområdet på høring.

¹[Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi \(ILA\) hos akvakulturdyr, Lurøy, Rødøy, Træna og Nesna kommuner, Nordland](#)

I henhold til omsetnings- og sykdomsforskriften vedlegg 6, 1 Del 1, pkt. I.2.2.1 bokstav c) og Mattilsynets faglige beredskapsplan for kontroll med utbrudd av infeksiøs lakseanemi (ILA), se kapittel 1.4.3.2.9 skal den etterfølgende overvåkingssonen etter at bekjempelsessonen er opphevet, minimum omfatte området og lokalitetene som utgjorde bekjempelsessonen. Mattilsynet skal imidlertid i hvert enkelt tilfelle vurdere om det er nødvendig å innlemme et større område og flere lokaliteter, enn de som var del av bekjempelsessonen, i den nye overvåkingssonen.

I denne vurderingen skal det bl.a. legges vekt på antall tilfeller av ILA i området (mistanke og stadfestelse) innenfor de siste årene, antall kontrollområder (særlig bekjempelsessoner) i området den siste tiden, hvor oppdrettsintensivt området er, inkludert antall lokaliteter, plassering og avstandsforhold mellom lokalitetene i bekjempelsessonen og omkringliggende lokaliteter, nærhet til annen akvakulturrelatert virksomhet som kan bidra til smittespredning, mengden fisk som oppdrettes i området, og hydrodynamiske og topografiske forhold.

Endringen av kontrollområdet for ILA i Lurøy kommune, Nordland, går ut på at overvåkingssonen reduseres til det området som har utgjort bekjempelsessone.

Forskriftens § 2 endres i samsvar med Mattilsynets vurdering av nytt område. Vurderingen innebærer at de øvrige lokalitetene i gjeldende overvåkingssone tas ut av forskriften.

Utover endringen av overvåkingssonens utstrekning, foretas det følgende endringer i kontrollområdeforskriften:

Gjeldende § 10 første ledd endres til:

«Det er forbudt å flytte akvakulturdyr fra anlegg i overvåkingssonen til utsett i andre akvakulturanlegg utenfor overvåkingssonen. Forbudet gjelder ikke flytting av fisk til slaktermerd ved slakteri».

Det følger indirekte av omsetnings- og sykdomsforskriften §§ 12 og 14, jf. § 19, samt § 20 at mottakelige arter og vektorarter for ILA fra anlegg med helsestatus kategori V ikke kan flyttes til utsett i anlegg med høyere helsestatus. Av omsetnings- og sykdomsforskriften² vedlegg 6 punkt I.4 fremgår det at lokaliteter som har vært omfattet av en bekjempelsessone har helsestatus kategori V, og tidligst kan oppnå helsestatus i kategori III to år etter at bekjempelsessonen er opphevet. Vedlegg 6 punkt I.4 bokstav b) oppstiller krav til at fisk som settes ut i den nye overvåkingssonen kommer fra områder med helsestatus kategori I, II eller III. Siden fisken som settes ut i den nye overvåkingssonen vil få helsestatus i kategori V, vil videre flytting til andre områder med helsestatus bedre enn kategori V ikke være i samsvar med kravet i punkt I.4 bokstav b). Forbudet skal ikke gjelde for flytting av fisk til utsett i slaktermerd ved slakteri.

Forskriftens § 10 andre ledd andre setning endres fra at *«Prøveuttak kan skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften»* til at *«Prøvetak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften»*. Vedlegg 2 til forskriften beskriver hvordan prøveuttak skal gjennomføres, og kravene er i tråd med Norges internasjonale forpliktelser.

Gjeldende § 10 første ledd foreslås som nytt andre ledd, og gjeldende andre ledd som nytt tredje ledd.

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd ber om at vedlagte forskrift om endring av forskrift som reduserer overvåkingssonen, vedtas.

²Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatisk dyr

Kontrollområdeforskriften skal i tråd med forskriftens § 18 andre ledd oppheves automatisk to år etter at bekjempelsessonen i kontrollområdet ble opphevet i tråd med forskriftens § 13, det vil si 5. oktober 2023.

Formål:

Formålet med forskrift om kontrollområde er å hindre videre spredning av ILA. Formålet med foreslåtte endring av forskriften er å redusere overvåkningssone i tråd med praksis som ble innført 10. mai 2021.

Høring:

Forvaltningsloven³ § 37 fastslår at de som berøres av en forskrift skal høres. På den måten sikrer man at saken er så godt opplyst som mulig før forskrift vedtas. Etter utredningsinstruksen⁴ pkt. 3.3 første ledd andre setning skal høringsfristen normalt være tre måneder, «og ikke mindre enn seks uker».

Forvaltningsorganet fastsetter lengden på høringsfristen i intervallet fra seks uker til tre måneder. Høringsfristen skal tilpasses omfanget av tiltaket og hvor viktig det er, hvor mange som blir berørt av forslaget og hvordan høringsinstansene er organisert.

Endringsforskriften innebærer at overvåkningssonen som står igjen etter at bekjempelsessonene i kontrollområdet oppheves, reduseres. Antallet som berøres av endringsforskriften ble antatt å være begrenset ut ifra størrelsen på området som endringsforskriften gjelder for. I tillegg vurderte Mattilsynet det slik at de fleste høringsinstansene er organisert på en slik måte at de ville kunne avgi høringsinnspill innen forholdsvis kort tid etter at forslaget ble sendt på høring.

På bakgrunn av dette ble høringsfristen satt til seks uker, og fristen for høringsinnspill var fredag 19. november 2021.

Mattilsynet har ikke mottatt innspill fra høringsinstansene.

Tilråding:

Det tilrådes at vedlagte forskrift om endring av forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Lurøy kommune, Nordland, fastsettes.

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 14. mai 2021 nr. 1525 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Lurøy, Rødøy, Træna og Nesna kommuner, Nordland

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet, hovedkontoret 17. mars 2022 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr § 36.

|

³ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

⁴ Forskrift 19. februar 2016 nr. 184 om instruks om utredning av statlige tiltak

I forskrift 14. mai 2021 nr. 1525 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Lurøy, Rødøy, Træna og Nesna kommuner, Nordland, gjøres følgende endringer:

Tittelen skal *endret* lyde: «Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, *Lurøy kommune*, Nordland»

§ 2 skal *endret* lyde:

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder opprettelse av kontrollområde bestående av bekjempelsessone og overvåkingssone i Lurøy, Rødøy, Træna og Nesna kommuner i Nordland.

Bekjempelsessonen omkring lokaliteten 38517 Måvær i Lurøy kommune oppheves 5. oktober 2021. *Området rundt lokaliteten som var omfattet av bekjempelsessonen vil fra 8. mars 2022 utgjøre ny overvåkingssone.*

Overvåkingssonen omfatter lokaliteten 38517 Måvær, og avgrenses av en 5-km sirkel rundt lokaliteten.

I vedlagte kart er overvåkingssonen merket med gult.

§ 10 skal *endret* lyde:

Det er forbudt å flytte akvakulturdyr fra anlegg i overvåkingssonen til utsett i andre akvakulturanlegg utenfor overvåkingssonen. Forbudet gjelder ikke flytting av fisk til slaktererd ved slakteri.

Anlegg med laksefisk i sjø skal ukentlig oversende Mattilsynet lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på merdnivå.

Anlegg med laksefisk i sjø skal minst ha månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Prøveuttak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften.

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-kontrollområde i Lurøy kommune, Nordland:

